

Referat promujący działania naszej szkoły w zakresie przeciwdziałania przemocy.

„Co robi nasza szkoła, aby uczeń czuł się bezpiecznie”

autor: Anna Chmielecka
-nauczyciel języka polskiego
w Szkole Podstawowej nr 9 w Ełku

*„Jakoby też rok bez wiosny mieć chcieli,
Którzy chcą, żeby młodzi nie szaleli”*

[„Na młodość” Jan Kochanowski]

Nie sposób nie zgodzić się z panem Janem z Czarnolasu, cóż jednak jeśli zabawa niesie ze sobą przemoc i agresję. Młodzież szkolna, dzieci mają różne pomysły, nie zawsze godne pochwały. Czasem, niewinne z pozoru, wygłupy i żarty, przeradzają się w prawdziwe bójki, wymuszanie pieniędzy, zastraszanie młodszych.

W związku z wieloma niepokojącymi sygnałami dotyczącymi bezpieczeństwa i aktów przemocy w różnych szkołach, w naszej szkole -**Szkole Podstawowej nr 9 im. Jana Pawła II w Ełku**, przeprowadzona została ankieta wśród uczniów klas IV-VI. Badania miały na celu poznanie rozmiarów, charakteru i uwarunkowań przemocy wśród uczniów. Zbadano 434 dzieci, w tym 227 chłopców i 207 dziewcząt. Wskazówką do określenia zjawiska przemocy w szkole było uzyskanie informacji od uczniów czy czują się w szkole bezpiecznie. Z pośród badanej grupy 76%, tj. 331 uczniów stwierdziło, że w szkole nie czuje się bezpiecznie. Prawie 50% uczniów doświadczyło w szkole aktów przemocy, tzn. było ich sprawcą lub ofiarą. Ok. 70% procent uczniów było obserwatorem takiego zjawiska.

Z badań wynika, iż najczęściej spotykanymi formami przemocy w szkole są: wyśmiewanie się (70%), ośmieszanie (44%), obrażanie (39%), kopanie (35%) i bicie (27%). W badanej grupie

uczniów agresja słowna jest bardziej nasiloną niż agresja fizyczna.

Wyniki ankiety skłoniły dyrekcję naszej szkoły do powołania zespołu, który spotykał się w ciągu roku szkolnego 2001/2002 w celu opracowania Szkolnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Agresji. Mając na uwadze powagę problemu i potrzebę jego rozwiązania, jako nauczyciel i rodzic, podjęłam pracę w tym zespole.

Program obejmuje działania szkoły i rodziców w różnych płaszczyznach. Przytoczę tu najciekawsze propozycje i pomysły.

Działania w wymiarze klasy i ucznia:

1. Aktywny udział w lekcjach wychowawczych poświęconych profilaktyce przemocy i uzależnień.
2. Opracowanie klasowego systemu nagród (list gratulacyjny do uczniów, darmowe wyjścia do kina, na basen, wybory najgrzeczniejszego ucznia w klasie).
3. Opracowanie regulaminu klasowego.
4. Zorganizowanie koleżeńskiej pomocy w nauce.
5. Umieszczenie w klasie skrzynki problemów uczniowskich i regularne ich rozpatrywanie.

Współdziałanie szkoły z rodzicami w celu ograniczenia i wyeliminowania przemocy w szkole:

1. Organizacja szkoleń i pogadanek dla rodziców (pedagog, policja).
2. Otwarte lekcje wychowawcze.
3. Współdziałanie w tworzeniu szkolnego systemu kar dla sprawców przemocy.
4. Działania na rzecz poprawy relacji z rodzicami (wspólne wycieczki, biwaki, prace na rzecz klasy i szkoły, rozgrywki sportowe).
5. Dyplomy, listy pochwalne dla rodziców za współpracę ze szkołą.
6. Dyskretne kontrolowanie finansów dziecka w celu wychwycenia ewentualnych faktów płacenia haraczu (wymuszania).
7. Spotkania rodziców „ofiary” i „sprawców” przemocy w celu wspólnego zastanowienia się nad przyczynami i sposobami eliminowania podobnych sytuacji.
8. Bank ofert rodziców -w czym mogą pomóc?
  - organizacja czasu wolnego uczniów,
  - finanse,
  - praca na rzecz szkoły.

Organizacja czasu wolnego uczniów:

1. Kontynuacja szkolnych kół zainteresowań, sekcji sportowych (aktualizowanie i wzbogacanie oferty).
2. Zamontowanie tablicy informacyjnej o godzinach i rodzajach aktualnych zajęć pozalekcyjnych na terenie szkoły, osiedla i miasta.
3. Utworzenie popołudniowej świetlicy na terenie szkoły umożliwiającej spędzenie czasu wolnego dzieci i młodzieży:
  - a) nawiązanie kontaktu z wolontariuszami, którzy podjęliby się prowadzenia zajęć w świetlicy (bank ofert -propozycje zajęć),

- b) znalezienie sponsorów, którzy pomogliby w wyposażeniu świetlicy,
- c) udział nauczycieli w popołudniowych dyżurach w świetlicy,
- d) włączenie zajęć z informatyki do zajęć świetlicowych.

Szkolne Dni Przeciwko Przemocy:

1. Reklama „Przeciw przemocy”

Plakaty przeciwko przemocy wykonane przez uczniów dowolną techniką, rozwieszane na terenie szkoły w czasie Szkolnych Dni Przeciwko Przemocy.

2. Twórczość literacka i muzyczna

Tematyka godzin wychowawczych i języka polskiego uwzględnia przeciwdziałanie przemocy. Prace pisemne, które powstaną w ramach lekcji języka polskiego na ten temat, wezmą udział w konkursie literackim. Można ogłosić również konkurs na tekst piosenki przeciwko przemocy.

3. Miss\Mister Uśmiechu

Szkolne Dni Przeciwko Przemocy są dobrym momentem na wybór najsympatyczniejszych i najgrzeczniejszych uczniów. Istnieje wiele innych form aktywizujących uczniów podczas Szkolnych Dni Przeciwko Przemocy. Wszystkie pomysły należy przedyskutować z Samorządem Uczniowskim oraz z Radą Rodziców.

Wdrażanie Szkolnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Agresji zaplanowaliśmy w naszej szkole na trzy lata. Cały czas będziemy modernizować i uzupełniać ten program o nowe propozycje (np. ciekawe szkolenia dla nauczycieli i rodziców, oferty kół zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych).

Myślę, że wszystkie podjęte przez szkołę i rodziców działania pomogą zorganizować naszym uczniom czas wolny, a tym samym wyeliminować przynajmniej część problemów związanych z przemocą i agresją w naszej szkole.

Opracowanie: **Anna Chmielecka**
e-mail: ach02@wp.pl